

Den sosiale strukturen i norsk nefrologi

Hallvard Holdaas

Rikshospitalet

Oslo

Halvard Holdaas

Et jubileum uten at det sosiale aspekt i Nyreforeningen blir omtalt, er vel for oss alle sammen utenkelig. Imidlertid var det ikke så utenkelig at redaktøren av jubileumsboken (L.W.) hadde planlagt en uteglemmelse. Lange diskusjoner en natt i Amsterdam, under hypertensjonskongressen i 1998, rettet opp dette og resulterte i et kompromiss. Redaktøren ga undertegnede i oppdrag å samle inn relevante data i et eget *jubileumshefte*. Mange følte seg kallet, men få fikk satt ord på sine følelser og erfaringer innen tidsfristen. Faglig vet vi at Nyreforeningen er bred, og sosialt kanskje ennå bredere. Men det er ikke til å unnså at selv om det sosiale er bredt er det alltid enkelte av medlemmene som er gjengangere, noe historiene som følger bekrefter.

Trondheim har i mange år vært et sentrum for sosial kreativitet og initiativ, de første årene var det vel Knut Joakim, Størker og Tor-Erik som dro de fleste aktivitetene. Mitt første offisielle møte med norsk nefrologi var "Nordiske Nyredager" i Trondheim i 1984. En imponerende og

kunnskapsrik forsamling som satte støkken i en fersk assistentlege. Jeg dristet meg til å stille ett faglig spørsmål til Mattias Aurell etter hans foredrag, svett og nervøs, før jeg dro meg tilbake til hotellet for å lade opp til neste dags program, noe jeg trodde alle andre gjorde også. I ettertid viste det seg at den sosiale overbygging i norsk nyremedisin devierte en smule fra mitt førsteinntrykk, det utspant seg mye under den kongressen også. Først flere år senere fikk jeg høre noen av historiene, den første av disse forteller Størker i dette avsnittet:

Under et møte i Nefrologisk forenings regi i Trondheim for en del år siden var også Helge tilstede. Som vanlig ganske utslitt etter strabaser med gjenstridige sørlendinger. Vi sitter en gjeng og snakker sammen i lobbyen (bare kaffe foreløpig), da vi hører et solid dunk foran heisedørene. En av de andre legene, en eldre høyt respektert og formell indremedisiner, sa stille til et par av oss: "Jeg tror deres venn er blitt syk". Der ligger Helge blek og lite kontaktbar. Vi som kjente Helge beroliget indremedisineren og sa at "han blir slik av og til". Etter en liten stund kommer det forsagt fra den eldre legen: "Nå tror jeg han er sykere". Vi følte oss tvunget til å avlyse en lenge etterlengtet lunsj og fikk Helge inn i heisen. Han kom til bevissthet ganske raskt, men selv om han bagatelliserte det hele, fant fornuftige karer som Lars og jeg ut at her måtte det nok nærmere eksaminasjon til. Denne ble foretatt med Helge liggende på senga i sit hotellrom. Resultat: Overanstrengelse, kanskje epilepsi. Han benektet hårdnakket magetrøbbel på Lars' gjentatte spørsmål om dyspepsi (forstandig kar Lars.). Resten av dagen på Esso-hotellet forløp uten dramatikk. På kvelden hadde jeg bedt Helge hjem på rypemiddag, mindre kan det ikke være når gamle jegerkompiser møtes. Etter en solid cocktail satte vi oss til bords, og Helge forsynte seg som det sømmer seg en jeger av format. Men lenger kom han ikke. Han unnskyldte seg med at han måtte på et visst sted. Borte ble han helt til jeg hørte: »Størker?». Hei, var det ikke Helge? Der satt han, blek og kaldsvett, med toalettskåla full av beksvart innhold.

*Telefon! Hvor i svarte var nå telefonen? Hallo er det akuttmottaket? Dette er **Overlege professor dr. med Størker Jørstad**, send en bil øyeblikkelig med blålys og sirener (vi bodde jo hele 500 m. fra sykehuset!).*

Det hele gikk greit. Trondheimsoppholdet ble noen dager lengre enn beregnet, men trønderluft gjør bare godt!

Helge Jansen på smykkehandel i Firenze

Størker er jo som det fremgår av dette en utmerket historiker, personlig har jeg ikke noe minne om ham før et tungt toppet norsk nyremøte i Basel i 1987. Det var året som de fleste av oss

husker da Tor-Erik og Størker imponerte med å være på verdensnyhetene gjennom hele sommeren, og som toppet seg med førstesideoppslag i Newsweek under headingen ”Innovation of the year”. Jeg tror Størker kombinerte dette møtet med en industriell lansering av plasmaferese maskinen sin - Fabio- , for limousiner drønnet fra og til hotellet med hovedpersonen i baksetet med noe ujevnt resultat. Er det noen som påstår at disse gutta ikke er tekniske, da har dere ikke sett den optiske reparasjon av briller med plasterlapper av ulik kulør og størrelse som innovatøren ”himsel” utførte på egne briller.

I tillegg til teknologiske innovatører var disse gutta også kunstinteresserte, noe som Størker utbroderer i denne historien:

I det Herrens år 1988 var det ISBP kongress i Vicenza. Vidervedighetene startet på toget fra Milano til Vicenza da jeg oppdaget at noen småjenter som ville selge meg religiøse tidsskrifter på jernbanestasjonen i Milano hadde stjålet passet mitt. Dette førte til at jeg måtte bruke 1 dag i Vicenza for å få ordnet et papir som tollerne lo seg skakke av da jeg forlot landet. Det var nå det. Min gode venn Tor-Erik hadde ordnet bosted i Vicenza. Det viste seg å være et hotell ca 10 km fra byen, midt ute i en kålåker der en hane vekte meg kl 0437 presis

hver morgen. Tor ankom en dag senere (som vanlig) og syntes han hadde gjort det svært bra (som vanlig).

Men til saken: Jeg skulle ha presentasjon første dagen og ga meg i vei i god tid. Jeg hadde et fint programhefte med bilde av en flott bygning på forsiden. Nede i byen spurte jeg meg for hvor det var, og fikk henvist retningen. Da det gikk opp for de at jeg hadde tenkt å gå, ristet de energisk på sine hoder og ropte "automobile, automobile". Å nei, ikke denne gutten nei, vant til å gå i Snåsa fjell og det som verre er. Turen gikk ut av byen, og det gikk en time. Jeg satte meg ned i en park og undret meg over hvorfor folk satt med aviser over hodet. Tåler ikke varmen disse italienerne, tenkte jeg, - helt til fugl i tretoppen over meg etterlot sitt fornødne på mitt hode.

Etter et par timer kom jeg da frem. Fin bygning tenkte jeg, men det var en original plass å holde kongress på. Jeg hadde fortsatt god tid, liker alltid å ha god tid når jeg skal presentere noe. Så jeg bega meg inn i en fin park oppe i åssiden med fine grusganger og skyggegivende palmer. Der traff jeg en kanadisk arkeolog som holdt den forelesningen om stedets historiske viderverdigheter. Fine greier dette med å forene kultur med vitenskap.

Men nå var det på tide å gå inn. Merkelig lite folk forresten. Da jeg passerte porten satt det en kvinne i en glugge som ville ha 10 000 lire. Ta ikke den til meg; jeg har betalt 350 000 lire for å komme inn!! Hun ga seg ikke. Vel tenkte jeg, med italienere er det av og til problemer så jeg betalte og gikk inn. Enda en time til presentasjonen. Der kommer jeg inn i et museum med fin gammel kunst av ymse slag. Ikke en ISBP plakat, ingen kolleger, bare langskjeggede arkeologer og antropologer som snakket lavmælt og forstandig. Da gikk det opp for meg at bildet på forsiden av programmet ikke var av kongressen.

Nå fikk jeg det relativt travelt. Dama i gluggen fortalte at det gikk ingen busser til byen før om tre timer! Taxi fantes ikke. Veska med presentasjonen ble plutselig tung. Da hører jeg en kjent stemme bak meg: «Jaså, du er interessert i gammel fin kunst». Min gode venn Leif Smeby makelig henslengt i en standsmessig bil! Endelig flaks en gang i livet. «Bli med inn da vel, vi har god tid». Dama lot meg aller nådigst passere. - Jeg kom i tide til kongressen.

Tor-Erik og Størker har jo gått godt i spann i flere år og det er naturlig at de har mange felles opplevelser. Her følger en historie om Tor-Erik av Størker:

Tor-Erik skulle til Oslo på et møte, og bega seg i veg til Værnes i bil som han skulle dagparkere under Oslo-oppholdet. Av gammel vane kjørte han mot Oppdal, han har hytte der så han må nærmest tvinge bilen i en annen retning. Dette oppdaget han et par mils vei syd for Trondheim. Tor-Erik fikk det travelt. Da han kom til Værnes, og nå var tiden knapp, styrtet han til flyutgangen og rakk det såvidt. Han sank avslappet, dog noe svett, ned i et flysete med «Dagens Næringsliv». Man må jo holde seg orientert må vite. Ivrig opptatt med valutakursene kom han på følgende: Hvor i h..... gjorde jeg av bilen?? Jo, den hadde han satt fra seg med motoren i gang utenfor inngangen til flyhallen. Krise! Det første han gjorde i Oslo? Nettopp, telefon til Vibeke som ordnet opp. Da hun kontaktet Værnes hadde vaktmannskapet fått seg en god latter. Tor-Erik har ofte den egenskapen at han får folk i godt humør.

Alv Johan Skarbøvik fra Ålesund er også en av dem som har vært med fra starten. Han forteller:

Da jeg begynte i klinikken var nyrefaget så vidt kommet i gang i Seattle, det var på den tiden Clyde Shields ble behandlet av Schribner, og få visste noe om kunstig nyrebehandling. Noen unntak var det, som vår egen Fredrik Kiil og Nils Alwall fra Lund. Jeg kom inn i dette i 1968 i forbindelse med at det skulle bygges nytt sykehus i Ålesund. Dette sto ferdig i 1971, og jeg fikk ansvaret for den nye dialyseavdelingen. Som for de fleste på den tiden var utdanningen sparsom, noen ukeskurs i Trondheim, i tillegg til et ukes symposium hos Per Erlandson i Linkøping var det hele. Vår første pasient husker jeg godt, hun fikk 12 timers dialyse på LG dialysatorer, pakket av oss selv, og Nycotronmaskin Mark I. Hun vaklet ut om kvelden med en Hb på 5-6g%.

Fra 1972 har jeg deltatt regelmessig på de årlige EDTA kongressene. Den første i Firenze hadde en livlig mellomlanding i Roma. Vi bodde på hotell delle Legazioni ovenfor piazza Berberini. Om kveldene satt vi på takterassen og drakk vin. Baren stengte naturlig nok etter en tid, men den ble resolutt åpnet igjen etter at betjeningen hadde forlatt lokalet. Vi diskuterte allehånde problemer, lokale like gjerne som globale, men først og fremst den nær forestående professorkampen på Ullevål. Vi tildelte gladelig Enger professoratet siden de to andre ikke var tilstede.

Året etter var vi i Wien, og de som deltok vil nok aldri glemme Watchingers gjestfrihet i Gumpoldskirchen, der det fløt av det meste. Det ble danset på bordene mens våre barn sov under dem, sunget og festet slik jeg aldri hadde opplevd det før. Bussturen hjem til hotellet var en gedigen nedtur.

I 1977 fikk jeg gleden av å arbeide i Seattle hos Schribner og Babb, og jeg fikk være med på Graefes arbeid om bikarbonatdialyse - et virkelig gjennombrudd. Vel hjemme igjen ble jeg invitert av Mattias Aurell i Gøteborg for å sette i gang bikarbonatdialyse der. Et smigrende tilbud som jeg selvsagt aksepterte.

Det er vel på tide dreie historiefortellingene sydover mot Oslo, jeg har i mange år vært en fascinert beundrer av Stein Halvorsens verbale fortrinn. Denne mannen skjærer igjennom finurlige faglige diskusjoner, med en praktisk vinkling som får de mest teoretiske og prinsipielle til å skru av, når Stein avslutter med: ”Slik er det bare”. I nyreforeningens gloriøse fortid er det knyttet spesielle historier til talismatiske pregede gjenstander, om det er utstoppede påfugler, luer og hatter. Her følger historien om Formannsluen ført i pennen av Stein.

Det var under EDTA kongressen i Prag i 1980. Vi norske var innlosjert i studentbyen der livet var lett og utvungent med ”Rumpen Bar” som samlingspunkt bestyrt av ”Frederic Fiasco” alias ingeniør Fredrik Stang.

Håkon Berg, Fredrik Stang, Erling Saltvedt og Sigmund Hybert

En morgen da jeg var på vei til kongressen passerte en militær lastebilkolonne. Ut av en bilene fór plutselig en soldatlue som trillet bortover og ble liggende på gaten mens kolonnen fortsatte sin ferd. Som den samler jeg er, plukket jeg luen opp. Den passet aldeles utmerket og jeg la den i vesken for å iføre meg den ved kveldens samling i "Rumpen Bar". Der gjorde både luen og jeg stor lykke, og siden jeg var foreningens formann ble luen straks utropt til formannslue. Så vidt jeg husker var det Erling Saltvedt som fant det på i et av de øyeblikk han ikke var opptatt av slørdans med min Kjære Putte.

Da avreisens time nærmet seg fikk jeg litt kalde føtter for tollvisitasjon. Det kunne jo bli spørsmål om hvor jeg hadde gjort av hodet som hadde vært inne i luen. I første omgang pakket jeg den ikke, men da vi skulle forlate rommet kunne jeg ikke bare la den bli tilbake, så jeg la den i en papirpose fra en av Puttes tallrike handleturer og hold den i hånden gjennom pass- og tollvisitasjon. Koffertene ble grundig undersøkt, men posen ble bare klemt på for å identifiserer innholdet som nettopp bare var en lue.

I resten av min formannstid var luen alltid med på møtene, plassert på bordet fremst i salen, noe som vakte en viss oppmerksomhet hos utenforstående som besøkte nefrologimøtene på høstuka.

Da Yngvar Willasen etterfulgte meg som formann benyttet jeg invitasjonen til et hypertensjonsmøte i Bergen til å overbringe luen. Yngvar kom imidlertid ikke til møtet så jeg overrakte den via Per Lund-Johansen ledsaget av en dertil egnet liten tale. Per var litt perpleks, men professor Zanchetti fra Milano moret seg storlig over dette uventede innslag som jeg for anledningen hadde lagt (anti-) hypertensivt an.

Jeg har gjennom årene erfart at nefrologer plutselig forsvinner fra jordens overflate for så å dukke opp igjen neste morgen, ganske uanfektet.. Jeg trodde det var et fenomen fra de senere år, men Stein forteller noe annet. Jeg har på utallige innlegg forstått at Stein's forsvinning en sommernatt i Boulogneskogen i Paris i 1985 har vært skjellsettende for det norske nefrologiske miljø. Jeg har mottatt noe ulike versjoner av historien, men jeg har latt hovedpersonens oppfatning av virkeligheten slippe gjennom sensuren:

Under kongressen i Paris bodde de norske på hotel Meredien, rett over gaten for kongresshotellet Concorde Lafayette. Den store avslutningsfesten ble holdt i fornøylesparken i Bois de Boulogne som var "within walking distance".

Ferden gjennom fornøylesparken var preget av forskjellig underholdning ledsaget av rikelig med vin og mer sparsom bespisning, kombinert med Puttes evne til å organisere rikelig av det første.

Langt ut på kvelden og inne i parken møtte vi Hilde og Bruno Watschinger, dialysenestoren fra Linz, som absolutt ville ha oss med på sirkus. Putte ble med, mens jeg unnskyldte meg under ett eller annet påskudd. Kvelden var allerede langt kommet og trettheten seg på meg. Borte ved fugleburene la jeg meg litt nedpå og sovnet raskt av.

Da jeg våknet var det blitt grålyst, de siste etternølere hastet ut av parken, et eksempel jeg fulgte etter et kort resultatløst søk etter Putte. Hun var imidlertid i mellomtiden blitt tatt vare på av Watschinger's og overbragt til Rotelliars og liv-vakts proteksjon etter at Watschinger hadde bedyret at hun var av god familie (I virkeligheten hadde Putte også glemt Stein i festlighetene).

Vel tilbake på hotellet ble jeg lettere overrasket over å finne den norske kontingenten klar til utrykning. Formodningen om at jeg var tatt av dage og begravet ett eller annet sted i skogen var stor. Erik Enger var med dyster mine den naturlige brigadesjef med Jan Pape som en like naturlig brigadeassistent. Men min tilsynekomst utløste stor lettelse dog kamuflert med bebreidelser over at jeg hadde kunne forlate Putte. Det var i grunnen ganske oppmuntrende at min forsvinnen ble tatt så tungt, jeg beroliget ubekymret med at "pippipene syngte for meg".

Vi vet jo alle at Stein har et godt forhold til sine kollegaer, men at forholdene var så intime som dette visste jeg ikke.

Under EDTA kongressen i Prag i 1980 var det en kveld stor fest på Puttes og mitt rom i Studentbyen. Til å begynne med dreide det seg om visning av det som var handlet inn, etter hvert forfriskninger og dans, ikke å forglemme slørdans mellom Erling Saltvedt og min kjære Putte.

Da selskapet skulle bryte opp viste det seg at Else Wiik Larsen hadde fått ett av sine mer vegetativt pregede anfall og ikke var flyttbar. Vi la henne i stabilt NATO leie i min seng der hun allerede befant seg, jeg la meg sammen med Putte i samme seng hvoretter natten forløp uten uregelmessigheter. Jeg sto opp til vanlig tid for å gå på dagens møte mens Putte og Else sov en god stund til. Da Else våknet var hennes første replikk: "Hvor er Stein?" Hvortil Putte lett reservert bemerket at jeg allerede var gått til møtet "og det burde du også!" Så vidt jeg husker er dette den eneste gangen jeg har våknet med reservelegen i sengen.

Veteraner (Øystein Blørstad og Stein Halvorsen)

Etter at jeg (Stein) hadde fått Hallvard brev, spurte jeg de andre legene på avdelingen om de husket noe pussig eller på annen måte minneverdig ,og både Ingrid Os og Ivar Eide kom på følgende episode som riktig nok ikke er spesifikt nefrologisk (mon tro om den ikke er det). Vi gikk alle tre (Stein, Ingrid, Ivar) visitt og kom til en pasient der vi fant indikasjon for lungeundersøkelse. Etter å ha perkutert på rituell vis tok jeg opp stetoskopet, satte det i ørene og trykket klokken mot pasientens rygg. I stedet for den forventede oppfordring til å puste dypt ut og inn hører resten av visitten meg si høyt og tydelig: "Det er doktor Halvorsen" slik jeg ellers gjør når jeg tar telefonen. Da jeg så Ivar og Ingrids forpinte fjes våknet jeg til. Den alminnelige munterhet som fulgte lot seg ikke undertrykke.

Reseversengekameraten til Stein, Else, har fulgt nefrologene i tykt og tynt fra starten, her har Else en sterk historie fra nefrologiens barndom:

EDTA- kongressen i Praha juni 1980.

Etter en behagelig reise med SAS til København, bar det videre til Praha med "jernseter" i Tupolev-fly. Praha var sterkt preget av russerne, det var røde stjerner på alle større plasser og mange militære å se. Vi ble innlosjert på Student hotel Dimitrova som raskt viste seg å være av betydelig lavere standard enn vi var vant til. Bl. a. ble de fleste av oss møtt av kakerlakker på badet. De kummerlige boforholdene førte til at det sosiale livet raskt startet opp, og dialysetekniker Fredrik Stang (Ullevål/Fredrikstad) stilte sitt rom til disposisjon som felles bar. Denne fikk nokså raskt tilnavnet "Rumpen bar" selv om alle var anstendig antrukket. Foruten serveringen, er det særlig Putte og Erlings tyrefekting inspirerte dans med sjal (slørdans) som vil bli husket. Aldri har vel samholdet i den norske gruppen vært sterkere/tettere enn på denne turen. Det resulterte bl. a. i at en nåværende sykehusdirektør og en nåværende professor ble sterkt angrepet av akutt diare. (Jeg utførte omfattende research omkring denne episode, og jeg er enig med Else i at historien fortjener antydningens kunst). Selve kongressen startet først to dager etter vår ankomst. Til tross for det var det flere av oss som ikke rakk åpningen. Dagen før hadde en del av oss den store glede å bli guidet gjennom Praha av Stein som syntes å vite alt som var verdt å vite og å se. En stor opplevelse. Så stor at åpningsseremonien dagen etter gikk vasken.

Det faglige programmet på denne kongressen sto langt tilbake for det sosiale som hovedsakelig var initiert av oss selv og gode sponsorvenner. Vi husker med glede mange gode middager og Puttes dans på bordet for en utenlands gruppe, og vor- og nachspielene fortsatte på "Rumpen bar".

De fleste av oss falt for fristelsen til å veksle penger til særdeles gunstig kurs i nærheten av Karlsbroen, men selv Ørnulf hadde dårlig samvittighet etter å ha inntatt en tre rettes lunsj på Hotel Europa for kr. 17.50.-

Om turen til Praha mener Else: Det er utvilsomt den morsomste og mest opplevelsesrike kongressen i foreningens historie- og som hun avslutningsvis sier: Det faglige husker vi lite av.

Else har også minner fra vårmøtet i Kristiansand i juni 1982.

Grunnen til at jeg er bedt om å omtale de sosiale aspekter i forbindelse med dette møtet antas å ha sin bakgrunn i at det var da Ørnulf og jeg offisielt var sammen for første gang. Og at vi hadde meldt oss på under mottoet "det er vår vår i år". Inntil da var det vel bare Erik

Arnesen som visste noe om forbindelsen som fortsatt består- utrolig nok. Etter det faglige programmet var alle hjemme hos Helge og Trine-Lise til en hyggelig rekeaften hvor det ikke bare ble drukket hvitvin, men også de edlere varer fikk raske ben å gå på. Vi var innlosjert på Hamresanden hvor så vel vor- som nachspiel foregikk, og hvor vi hadde en hyggelig middag lørdag kveld med dans og trekkspill underholdning av den gamle skøyteverdensmester Kees Verkerk. Også her ble klimaet etterhvert noe fuktig (til tross for brukbart vær), og Ørnulf omdøpte stedet til "Jamrestranden" etter et litt tårevått siste nachspiel.

Som Else klokkelig avslutter sitt bidrag med: *"At nefrologene alltid har vært opptatt av å holde diuresen oppe, er også disse referatene en bekreftelse på, men vi har hatt mange store opplevelser også uten promille, og en sammensveiset gjeng hvor ingen tar seg selv alt for høytidelig. Det siste skiller oss kanskje fra en del av de andre gren spesialist foreningene".*

Stein kommer tilbake på banen og omtaler den kjente nefrologen fra Tønsberg.

Det er ikke til å unngå at et flertall mer eller mindre humoristiske innslag knytter seg til Erling, men ikke alle egner seg like godt i en memoarbok.

På festen i fonøyelsesparken i Madrid klatret han opp til motorsykkelen som en balansekunstner skulle kjøre på line med høyt over bakken. Før Erling fikk startet den var det imidlertid noen som greide å få ham ned.

I Amsterdam husker vi hvordan han ved enhver tenkelig anledning kalte overlege Ladefogd fra Rikshospitalet i København for lappfogden, noe denne, som er en alvorlig mann, hadde litt vanskelig for å takle, spesielt da vi var på kanaltur i samme båt.

I London lå Erik Enger, Putte og jeg i teten av horden da vi landet på Heathrow. Bak oss hørte vi ljomet fra resten av den norske kontingenten. Vel kommet frem til bagasjebåndet ble vi litt foruroliget av at stammens hyl hadde forstummet helt. Det hang slik sammen: Ved landgangen stod et en rullestol som Erling straks inntok, knyttet på seg skaut a la gammel

kone og lot seg kjøre innover flyplassen. Rullestolen var ikke helt uventet kjørt frem for å betjene en ufør passasjer. Da flyplassbetjeningen oppdaget at den var ”stjålet” ble det et stor kommers og refselse. Vi i tetgruppen lot oss ikke merke med at vi kjente den reduserte gruppen som omsider dukket opp.

Erling Saltvedt med mineralvann

Erling og Trond Jenssen i andre fuktige omgivelser

Det er naturlig at en så solid og prinsippfast fyr som Erling blir en del omtalt i en slik sammenheng, slike rakryggede karer kan ikke foreningen få nok av. Men det som de fleste av dere kanskje ikke er helt ajour med, var Erlings nyvunnede interesse for molekylær biologi, faktisk så visste heller ikke jeg det før det kom for en dag i solrike Anaheim i 1995. Erling og jeg hadde lagt inn en liten for-tur til American Heart i Anaheim, før vi skulle til Baltimore for den egentlige kongressen, American Society of Nephrology. Vi skulle bare komme litt i kongresshumør, sånn innledningsvis, på USA-turneen vår.

Som alle nefrologer med et drivende over-jeg kunne vi ikke være i Anaheim uten at det var faglig begrunnet, så en formiddag manet vi oss opp og entret kongressområdet.

Tilfeldighetene bidro vel til at vi feiet inn i en plenary session i Molecular Biology. Det var vel en 10-12000 tilhørere på denne antatte spennende sesjonen, noe som det viste seg å skulle bli enda mer spennende enn forventet. Det var gode stoler, varmt og behagelig, så jeg sovnet godt inn. Jeg våknet med at hovedtaleren avsluttet sitt første innlegg, samtidig som Erling albuet seg forbi meg målbevisst mot midtgangen.” Det var jo et kort faglig besøk, men han er vel litt sliten” tenkte jeg. Men nei da, den gutten lusket ikke ut midtgangen i søk av utstillingsområder, i stedet gikk han til angrep på den første og beste mikrofon i midtgangen, og banket fast på mikrofonen for å forsikre seg at alle 12 000 kunne høre ham. Jeg skal si at jeg ble våken, jeg fulgte seansen med økende glede og skrekk. Denne hendelsen er for alltid bevart i de dypere ganglier og kan gjengis for første gang helt korrekt:

Etter et par blås i mikrofonen for igjen å forsikre seg at han fortsatt var på luften startet seansen:

”Hello, this is dr. Saltvedt, Gothenburg, Norway. Where did the mouse go?” Ikke noen innledende fraser her nei, strict to the point. Det virket for meg, som hadde sovet under foredraget, som ett adekvat spørsmål, men det ble tydeligvis ikke vurdert på samme måte av foredragsholderen. Etter en vesentlig tidsmessig forsinkelse kom det omsider fra talerstolen; ”Could you please repeat your question, sir.”

Ja, disse amerikanerne er ikke alltid så gode som man tror. Og hyggelige Erling var mer en villig til dette, etter å ha gitt mikrofonen tre gode pust som igjen forsikret ham om at han var på luften:

”This is dr Saltvedt, Gothenburg, Norway, Where did the mouse go”. Det var åpenbart at da Erling første gang stilte spørsmålet, fattet det hele kongressens interesse, for det ble med en gang ganske stille. Nå etter gjentakelsen av spørsmålet må jeg si at det ble en drønnende stillhet. Jeg er brennsikker at hvis noen hadde mistet en knappenål, for ikke å snakke om badgen sin, ville det blitt oppfattet som et bombeattentat i lokalet. Spenningen foran svaret på det gjentatte spørsmål forplantet seg til alle 12 000 tilstedeværende. Kunne det være så vanskelig da. Tydeligvis var det det, hektisk konferanse på podiet mellom chairman og foredragsholder som endte opp med at chairman lutet seg fremover mot mikrofonen og med et bestemt fast blikk mot Erling sa: ”Could you please repeat your question, sir.”

Etter sine tre sedvanlige tunge pust inn i mikrofonen for å minne forsamlingen på at han fortsatt var der, entrer Erling igjen banen. Denne gang hadde arrangørene i tillegg også fått innstilt spotlighten slik at alle kunne se den fremgangsrike og kunnskapsrike molekylærbiologen fra Gothenburg, Norway. Noen svenske kollegaer i nærheten av meg virket litt forvirret over presisjonen i den geografiske lokalisering, men er man i USA er vi jo alle skandinaver, noe jeg hviskende meddelte dem. Som alle vet er Erling i bunn og grunn et godt menneske, og nå la han godsidene til, som han av og til gjør. Han syntes synd på foredragsholderen og bestemte seg for å hjelpe ham. For igjen etter tre tunge pust inn i mikrofonen, kom han med den forløsende presisering av spørsmålet;

”Dr. Saltvedt, Gothenburg, Norway. Where did the mouse go, *to the left or to the right?*” Jeg fulgte foredragsholderen spent, denne gang kunne det da umulig være nødvendig å be om repetisjon av spørsmålet. Den engelske uttale og diksjon var nærmest perfekt, det beste jeg noengang hadde hørt fra Erlings munn.

Og se, etter en noe initial forvirring oppe på podiet, bredte det seg et stort smil i foredragsholderens ansikt, og alle ventet i spenning da han triumferende kunne si:

”To the right, sir”

”Thank you” repliserte Erling, og snudde seg mot Marianne, Håkon og meg med et rimelig fornøyd ansiktsuttrykk. Deretter tronet han ned midtgangen til stående ovasjoner, med oss tre på slep mot frihet og avslapping. Gruppen hadde gjort sitt under den kongressen.

Kapittel regissøren skal ikke ta opp mer plass med felles opplevelser, men etter mange år på reisefot med Erling har vi begge fått et rimelig avslappet forhold til flyavganger, jeg kan bare si:

Det utrolig hvor mange fly som går fra New York til Baltimore en sen søndag kveld!

Fra 1994 har mange nefrologer hatt den utrolige gleden å bli invitert av en våre sponsorer til et årlig møte på Warren House, utenfor London. Der har det alltid vært meget gode faglige programmer, med ett islett av sterke sosial hendelser. Noen av de er så sterke at det må til en nennsom hånd for å gjengi de, men følgende medisinske råd og vurderinger antas å ha allmenngyldig karakter.

Arkitektur for eksempel. Det er nok å si at en bæresøyle som står midt i spisesalen på Warren House, er funksjonelt og arkitektonisk noe uheldig plassert. Det er jo slik at noen av oss i løpet av en lang middag, har et visst press for toalettbesøk pga en etter hvert noe redusert blærekapasitet. Etter at en kjent professor for tredje gang under middagen på vei til toalettet hadde dundret inn i søylen og mistet brillene, ble det omsider satt opp omkjøringskiltet. Etter det forløp alt i fred og ro. Det er ikke så lett å komme fra fjellheimen i Snåsa og rett til venstrekjøring i England.

Ett annet godt tips for fremtidige turer til førstereisfarere; Ikke bruk slips eller parykk.

Ellers er det vel å si at betjeningen på den tredje puben på venstre side i Kingston tror at den norske nasjonalsangen er Snåsasangen,

En sent ankommet endokrinolog, nå konvertert nefrolog, har sterke opplevelser ved miljøskiftet til vår spesialitet. Trond har disse kasuistikkene:

Norsk nyremedisinsk forening har alltid etterstrebet en høy faglig standard og integritet. Dette gjenspeiler seg også i foreningens gjennomføring av faglige møter. Det offisielle møteprogrammet er i seg selv så omfangsrikt at siste parallelsesjon går samtidig med Dagsrevyen, og etter siste foredrag fortsetter gjerne den faglige diskusjonen ut i de sene nattetimer.

Mitt første møte med Norsk nyremedisinsk forening (som den gang het Norsk forening for nyresykdommer) var i mars 1991, da jeg som aspirant i nyreforeningen var invitert til å holde

et foredrag på Vintermøtet på Geilo. Jeg var den gang helt fersk i foreningen, hadde tidligere kun beheftet meg med mindre organ såsom binyrer o.l., og måtte stadig tenke etter om foreningen var for eller mot nyresykdommer. Muligens gjelder dette fortsatt flere medlemmer Aspiranten ankom Geilo sent på kvelden før foredraget neste morgen. Egentlig ankom han fra U.S.A. etter å ha besøkt kjente der. Som forsiktig og uerfaren rekrutt dro han rett på rommet for å sove ut. I ettertid har jeg skjönt at dette slett ikke er nødvendig.

Kl 08.45 fant jeg frem til møterommet for å sette sammen lysbildene. Jeg var bedt om å foredra i 45 min om det metabolske syndrom. Mens jeg stod og fiklet med lysbildeapparatet, nærmet det seg forsiktig en velantrukket, blid og tettbygget herre, åpenbart en metabolsk plussvariant. Erling Saltvedt, sa han at han het, og spurte om jeg muligens kunne være Trond Jenssen fra Tromsø, U.S.A.. Han var tydelig lettet da han som foreningens formann kunne åpne møtet med å si at foreningens faglige nivå nådde stadig nye høyder, nå med inviterte internasjonale foredragsholder.

Trond Jenssen, Erling Saltvedt og Anders Hartmann inkognito

Nyreforeningen passer på sine nyankomne. I løpet av de faglige fohandlinger utover ettermiddagen og kvelden sørget formannen for at aspiranten aldri var 'lost to follow-up'. Idet forhandlingene flyttet seg fra middagssalen, via kaffesalongen til dansebaren, var formannen hele tiden tilstede med en veiledende hånd. Dørene ble lukket bak oss, og nye lys ble tent der vi gikk, inntil vi ut mot morgenen på nytt befant oss i resepsjonen. Formannen håndhilste der på papptrollet og spurte om han også var fra Tromsø. Etterpå serverte han ertesuppe fra kjøkkenet med resepsjonsvaktens velsignelse.

Øvrig begrunnelse er overflødig for å forklare hvorfor undertegnede forble i nefrologien. Selv om et tre dagers aspirantkurs i foreningens sosiale liv og struktur kvalifiserer til opptak, lå

mer ansvarsfulle oppgaver foran oss. Etter et vellykket symposium i Tromsø i juni 1991, tilrettelagt av overlege Jan F. Pape og sponset av et firma som fortsatt er blant oss, påtok jeg meg det lokale arrangøransvaret for foreningens Vår møte i Tromsø i 1992. Vi bestemte at siste helgen i mai ville være en passelig tid, blant annet med tanke på Mack-øl, måseegg, samt vår-yre nefrologer i midnattssol.

Sekretæren, dr. Dagfinn Dyrbæk, ringte i april fra Tønsberg og spurte om alt var i rute, hvilket jeg kunne bekrefte. Fint, sa han, det var lørdag ettermiddag og 24°C i Tønsberg, han skulle ut i hagen og grille. Jeg tittet ut av vinduet. Det skal ikke jeg, sa jeg. Det snødde.

Det kan være kaldt nordpå.

Det gjelder ikke å få nerver.

En mann uten nerver, en såkalt 'cool cat', er Kurt Knudtsen, sjef på With Home Hotel.

Kurt fikk ansvaret for arrangementet, og løftet Tromsø opp på verdenskartet som kongressby. "Kurt", sa jeg, "dette tar du". "Yes", sa han, "æ fikse det sosiale". "Fint", sa jeg, "dæm é lettdreven".

Nefrologene ankom With Home Hotell på onsdag ettermiddag. Noen få (kardiologer og ikke-medlemmer) måtte bo andre steder. På hotellet hadde betjeningen allerede lært seg fornavnene til møtelyden. "Velkommen hit, Lars". "Kos dæ, Helge". "Ølhallen é rætt fræm og tel vænstre". Foreningen hadde leid hele Ølhallen med fri tilgang på vareprøver inklusive spekemat. I døra stod Kurt og tok i mot. Bak kranene stod Kurt og tappet.

Det er vanskelig å si etter hvilket tale eller etter hvilken faglig utredning det tok av, men det tok i alle fall av da en innleid lofotværing med god beherskelse av pianoet, satte i gang med utdelte sangtekster. Alle norske nefrologer har sannsynligvis musikkfaglig grunnutdannelse, i alle fall alle de som stod på bordene og sang Yellow Submarine. Intet øye var tørt da man fortsatte med "Når nyrene bruser der hjemme.." etter melodi "Hjem, hjem langt mot nord". Etterpå skinte solen.

For livets glade gutter (og piker) går solen aldri ned.

Det faglige programmet ble gjenopptatt tidlig neste morgen Kristi Himmelfartsdag. Mot eleverte faglige foredrag og diskusjoner måtte selv steikende sol og 25°C gi tapt. Det forelå et bredt sammensatt program, både med nasjonale og internasjonale foredragsholdere. Utelunsj ble servert på terrassen til Compagniet restaurant, denne gang uten allsang.

Kvelden var avsatt til fellestur til Rystraumen 25 km sør for Tromsøya. Dette er et populært utfartssted hvor en del av Tromsø sentrums eldre bebyggelse er flyttet og restaurert, og hvor utelivets gleder inklusive fiske kan nytes. Kurt hadde rigget til skalldyr, hvitvin og bryggedans (eller verandadans, som det heter på folkespråket). Værgudene hadde rigget til solskinn og vindstille.

Det er få norske nefrologer som er allergiske mot skalldyr. Heller ikke hvitvin. De røde øynene om morgenen skyldes allergien mot sengetøy. Det starter med øynene og setter seg deretter i hele kroppen. Kardiologene er for øvrig de eneste som får fisk på sluken. Men de er også stort sett de eneste som fisker. Lokalbefolkningen fattet på et tidlig tidspunkt interesse for forsamlingen. En utkledd fjellsame, trolig en bekjent av Kurt, arriverte med følgende spørsmål til transplantasjonskirurgen: "Du læge, skifte du ut lævra mi?" Da han tok frem flasken fra innerlomma og gnidde innholdet inn i håret på kardiologen, merket man på lukta at det var mer enn vanlig flassmiddel. Sponsor ble også hyllet. Hun hadde vanlig bluse på. "Næmen, jobbe du i Tromsø Meieri?" Etterpå stengte hun baren en time før avtalt tid, og nefrologene måtte ta bussen hjem.

Nattklubber er stengt på Kristi Himmelfartsdag i Tromsø. Forbi Skarven slo imidlertid formannen nesten til på tilbudet fra en lokal sjarkfisker om maskinistjobb. Etter en del forhandlinger fulgte imidlertid formannen med møtelyden for egen maskin. Ved et kunstgrep fikk de lokale arrangører åpnet et selskapsrom for sluttet lag, og forhandlingene kunne fortsette. Hvor lenge de varte, husker jeg ikke.

Dagsorden ble gjenopprettet neste morgen kl 09.00. Det var fredag, og alle nefrologer var forventningsfulle. Ikke bare med hensyn til det faglige programmet, men også med hensyn til lunsjen. Forsamlingen ble servert entrecôte på terrassen i 20°C, bortsett fra kardiologen. Han fikk stekt småsei og lodde.

Et tett møteprogram frem til kl 17.00 tilsa rask omstilling til båtavgang kl 18.00. Kurt tok imot i to ventende båter med champagnen åpnet. En kveldstur i båt var ikke å forakte, i alle fall ikke for de mest døgnsterke.

Nefrologer på båttur

Noen ble skuffet, andre dro et lettelsens sukk da båtene la til allerede et par-tre kai plasser lenger borte ved Skarven. I restaurantavdelingen i andre etasje serverte man særegenheter som breiflabb, steinbit, kråkeboller, kobbesveive, lodde og to mussa på stampen. Musikken spilte, og nefrologer kan danse både med og uten musikk. "Nå synes jeg han trommeslageren begynner å få det til", var det en som sa. "Det er ikke trommeslageren, det er en motorbåt", var svaret. Formannen var dessverre 'lost to follow-up'. Bassisten hadde dratt ham med på Papagena på Grand-kjelleren. "Lægen, kæm du vil danse med. Æ hente kæm du vil." I Nord-Norge deler man gjerne.

For de som hadde satt av lørdagen, ble dette trolig en verneverdig opplevelse. Busstur til Lyngen i strålende solskinn, grønn skog mot kritthvite Lyngsalper, og med kano på et stueflatt Jægervatn. Det ble ikke verre når lunsjen ble servert i en lavvo med reinskav, Mack-øl og Jægermeister.

Noen få fintenkere samlet seg lørdagskvelden. De fleste var reist hjem, men noen måtte oppsummere. Konklusjonen kom natt til søndag foran hotellet: Neste møte burde omhandle midnattsolens effekt på saltbalansen og insulinfølsomheten, med møtested en plass nord for Moralsirkelen. Protokollen er under utarbeidelse, og et pilotforsøk er planlagt på Finnmarksvidda i nærmeste fremtid.

Det er naturlig at kapitlet om Nyreforeningens sosiale liv og levnet avsluttes i Erlings penn. Man kan vel si at overlegen fra Tønsberg har gjennom årene har hatt en gudbenådet gave til å få med seg disse aspektene. Vær så god Erling, slutten er din:

Den moderne norske nefrologi fikk som i de fleste land en uortodoks start med primitiv dialyse og en serie mislykkede forsøk på transplatasjoner. Kanskje er denne starten, og det den gjorde med de fleste av oss, noe av forklaringen på det etter hvert så omtalte "nefrologiske miljø". Dette karakteriseres kort som en gruppe mennesker med stor og genuin interesse for sitt fag, velutviklede sosiale egenskaper, stor reisetrang og et missunnelsesverdig samhold. Noen vil kanskje oppfatte det som støyende og påtrengende, andre vil muligens oppfatte det slik en kardiolog som hadde forvillet seg med på en av våre turer gjorde det ved ankomsten til Fornebu. Der ble han spurt av sin kone hvordan han hadde hatt det. "Annerledes", svarte han, " de både røykte og drakk hele tiden". - Nå, fullt så galt har det vel ikke vært.

Møte og kongressdeltagelse har brakt oss til de fleste verdensdeler og et utall byer. Ved siden av store faglige utfordringer og berikelse har det gitt oss en unik sjanse til kontakt med global kunst, historie og ikke minst mennesker. Vår spesielle del av indremedisinen med dialyse, transplantasjon og hypertensjon har gjort oss attraktive for industrien, både den tekniske og farmasøytiske, og kontakt med annet sykehuspersonell som ingeniører og sykepleiere har vært til felles glede.

Min første opptreden på den internasjonale nyrearena fant sted i Hamburg på begynnelsen av syttitallet. Der ble nefrologenes manglende internasjonale erfaring eksponert. Hans fra Ullevål fant ut at han ville dirigere et meget stort Bayerorkester. Hans er ikke spesielt stor av vekst, og hattenummeret hans var åpenbart ikke i overenstemmelse med den tyrolerhatt som fulgte med oppdraget. Han gjorde tilsynelatende suksess, og uvitende om at en slik dirigentoppgave var akkompagnert med en obligatorisk ølrunde til hele orkesteret på dirigentens bekostning, fortsatte han med nummer etter nummer. Da det hele var over måtte kollektbøssen gå flere runder blant kjente og ukjente før vi kunne forlate lokalet.

Før vi reiste fra Hamburg ville Torbjørn og jeg rense kroppen med en tysk badstu. Denne viste seg å være felles for begge kjønn, og til overmål full av bare nakne mennesker. Vår badebukse satt imidlertid fast og vår sjenanse var synbar. Vi fortjente helt åpenbart replikken: "Merkelig at de ikke hadde hatt også!".

En annen reise gikk til Tel Aviv der en tilsvarende kongress fant sted. I tillegg til det gode faglige utbytte ble vi også invitert i "Saras" bryllup, hvor vi ble gjenstand for minst like stor oppmerksomhet som brudeparet. Onde tunger har i ettertid påstått at vår vindriking var årsaken til den ufortjente oppmerksomheten, men for meg var bare bryllupet en vakker opplevelse.

Før avreisen fra Tel Aviv møtte foreldrene til "Sara" opp på hotellet vårt. Knut fra Trondheim hadde nemlig under bryllupet tilkjennegitt stor interesse for tjeneste på Golanhøyden, og de kom for å forsikre ham om at han nød stor tillit og respekt når han nå reiste hjem til Trondheim for å ta avskjed med sin familie.

VM i fotball ble arrangert samtidig med neste kongress, denne gang i Istanbul. En av de store trillere var kampen mellom Italia og Argentina. Fotballgale nefrologer fant frem til Travenolsuiten på toppen av det mest luksuriøse hotellet i Istanbul. Her skulle tilfeldigvis en mottagelse finne sted samme kveld for celebre gjester fra fjern og nær. Da vi ankom var vi de første og eneste gjestene. Baren var åpen og velutrustet og kanapeene velsmakende. Vi fant oss raskt til rette i dype stoler, med en eventyrlig utsikt over Bosporus og fjernsynsapparatet. Det er unødvendig å fortelle at vi forsynte oss godt av det fremsatte og var i god stemning da neste ladning gjester, mørkkledde italienere, forsiktig spurte om de kunne få sitte på gulvet å se kampen de også. Vi var i det generøse hjørnet og ønsket velkommen der vi satt i T-skjorter og shorts. Etter hvert kom det flere inviterte og vi ble åpenbart oppfattet som hovedgjestene. Hvordan det gikk med kampen? Tja, man kan ikke huske alt.

Under et besøk i London var vi mye sammen med to av våre ingeniørvenner - Fredrik og Sigmund - fra Fredrikstad. De bodde sammen, men uheldigvis fikk den ene "omgangssyke" som medførte at han ble værende på sitt rom i 2-3 dager. Tredje formiddagen, midt under første pilsen ble romkameraten oppfordret til å avlegge et sykebesøk. Vel tilbake på kneipen ble han anmodet om rapport, og den lød lakonisk: "Jeg er ingen lege, men det begynner å lukte av ham nå".

Sigmund og Fredrik - To tålmodige og utholdende ingeniører .

De siste årene har vi regelmessig besøkt Kingston utenfor London og hatt et storslagent sted - Warren House - for oss selv. Mange gode minner har sin opprinnelse her - ikke minst fra den gang min sønn var invitert med et døgn for å se hvordan vi oppførte oss på tur. Ung og sterk som han var (er) følte han seg overbevist om at han skulle holde følge med veteranene, men der tok han feil uten at jeg vil gå i detaljer.

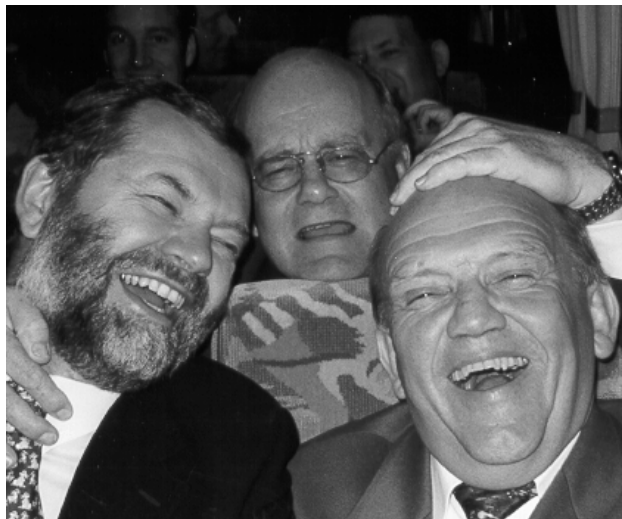
Møtene på Warren House har alltid hatt et meget sterkt faglig preg, men også gitt tid til sosiale utspreddelser, faktisk så mange episoder at jeg velger å la de hvile.

Størker fra Trondheim er en av de få blant oss med ett visst musikalsk talent. Så snart han ser et piano tenner han sin Dunhill og setter i gang med Snåsasangen. Den har 40 vers og har vært sunget i fra Firenze i Sør til Oppdal i nord. Hver gang fremført med samme innlevelse og sikkerhet. Noen misunnelige sjeler fastholder at det 40de verset er det vakreste.

De ivrigste blant oss, de med mest fag i fokus, opptrer gjerne også på hjertekongresser. Mest for å underholde kardiologene skal jeg være ærlig.

En gang vi var i Berlin, ble tre festglade nefrologer på grunn av overbooking plassert sammen i en suite, men med den klare forutsetning at vi fikk servert frokost på rommet med egg og pils. Nå er slike hotellrom ikke alltid like lett å finne hjem til på natters tid. Den første

kvelden/natten benyttet vi anledningen til å teste stemningen i storbyen, og stemningen var helt utmerket den. Faktisk så utmerket at Terje følte ett akutt behov for søvn ut på natten og den soveglade dro hjem til hotellet. Jeg og Kjetil har jo som kjent noe mer stamina og vi fullførte den planlagte lysløypeturen. Men nok er nok, selv for Kjetil og meg. Vi feide elegante inn i foajeen på hotellet da det begynte å lysne av dag. Vi registrerte i forbifarten på vei til heisen at tyskerne hadde fått renoverert og pusset opp foajeen i løpet av kvelden. ”Effektive disse tyskerne”, bemerket Kjetil, noe jeg var hjertens enig i. Vel oppe i etasjen og med en fast gange til vårt rom oppdaget vi raskt at nøkkelen ikke lenger passet. Merkelig, men ingen panikk, vår venn var jo allerede på plass. Med full styrke startet vi et angrep på døren for å gjøre Terje oppmerksom på at han ikke lenger var venneløs. Man kan vel si mye om Terje, men lynet synes sjeldent å være en korrekt karakteristikk. Vi måtte bruke relativt tungt skyts mot døren før han endelig kom, tydeligvis noe forsiktig tussende og åpnet døren. Herregud, hadde det vært den aftenen, Terje hadde fått skjeve øyne og kimono, og i tillegg hadde han tilsynelatende utstyrt seg med en noe eldre japansk escorte jente som lå klemt opp i et sofahjørne med store øyne. Den gutten, den gutten. Nå må det jo sies at persepsjonsevnen til Kjetil og meg ikke var helt optimal, men etter noen minutter konkluderte Kjetil så elegant som bare han kan: Det der er fa... ikke Terje. Interessant uttalelse, men jeg tok den etter hvert innover meg, og i konsensusens varmende ånd durte vi ned i resepsjonen for å ordne opp i dette. Det sies at de gamle dragene kunne puste ild og røyk, men jeg må si at vår ånde heller ikke var å forakte etter å dømme på den naturlige avstand som oppstod mellom oss bekymringsfulle romløse og den lille vevre skrankedamen. Ved hjelp av en noe oppbragt portier klarte hun etter hvert på en elegant og overbevisende måte å nå igjennom med at dette nok ikke var vårt hotell Berlin allikevel. Glade og lykkelige, etter for oss en opprivende hendelse, ble vi ledsaget inn i en taxi til **vårt** hotell Berlin. Og riktig nok der satt Terje på rommet, rolig og fredelig og spiste standard-frokosten med øl og speilegg lett undrende: ”Hvor ble det av dere da”?

Ketil, Terje og Erling

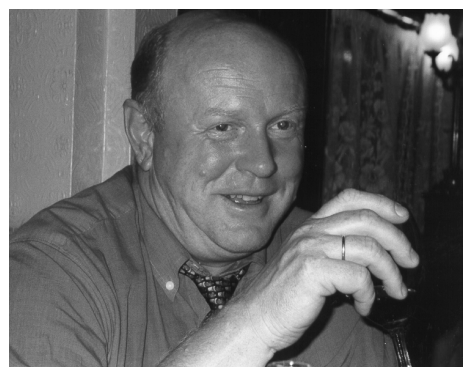
Endelig fant vi rommet!

Milano har vært et reisemål for nefrologer og andre i mange år. Kongressene har som oftest vært preget av rotteforsøk, og for en landsens kliniker med følge har det vært lett å bli distraheret. En av gangene fant vi det rimelig å kollokvare fag ved Comosjøen - etter hvert omdøpt til comasjøen. Vi ble enige om å leie bil, og trenet som de fleste i gruppen var, ønsket ingen egentlig å være sjåfør. Vi ble enige om å trekke lodd, og Lars fikk i oppdrag å skrive navn på lappene. At sjåføren ble den han ble skyldtes ingen tilfeldighet, hans navn sto nemlig på alle lappene.

Etter noen timers kollokvering ved strandkanten, inntak av skinke, ost og rødvin, fant vi det betimelig å krysse grensen til Sveits til fots. Etter et par tre runder fant vi det rimelig å vende nesene hjemover. Men for å komme tilbake til Italia måtte vi gjennom passkontroll. Nå hadde det seg slik at jeg, som den eneste, hadde lagt igjen passet mitt på hotellet, og grensevakten var alvorlig og bevæpnet. Godt hjulpet av dagens forfriskninger, og med kunnskap om egen kondisjon, fant jeg det rimelig å gjøre et fluktforsøk. Jeg for forbi vekten, men dessverre i feil retning - jeg møtte veggen. Hvordan mine "venner" etter dette fikk meg hjem igjen er noe uklart, men jeg tror de forsøkte å fortell noe om HVPU.

Et begrep som må nevnes er "sykkelstyret", en blanding av industrisponsorer, et utvalg av nefrologer og ingeniører. Det startet i Firenze der sykkeldrakter ble anskaffet og båret på første styremøte. Disse møtene ble årlige foreteelser under EDTA kongressene. Vedtektene og

ritualene var strenge og medlemskap satt langt inne. Tøffe arrangement som kappløp - 100m , svømming og sporadisk sykling, spesielt i Brussel sentrum, vakte oppsikt og begeistring. Det siste styremøte ble avholdt i Berlin, og er av forskjellige grunner ikke gjentatt senere. Avslutningen ble formidabel og talene var mange, alle fremført stående på bordet og mektig applaudert, spesielt når gründerne ble nevnt. Kveldens store clou var da hotellets klenodium, en utstoppet fasan, ble bragt fra resepsjonen til møtelokalet. Utsatt for den feststemte forsamlingen ble det en tøff opplevelse for fasanen.

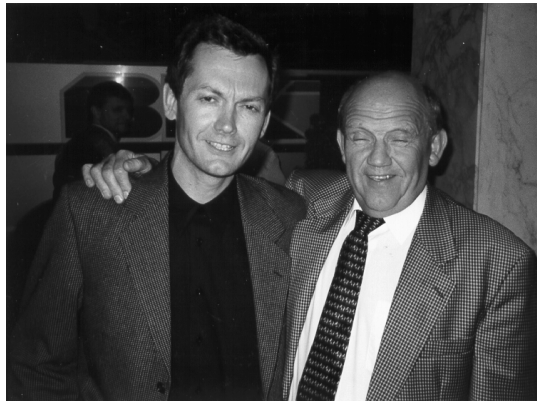

Fremtredende støttespillere og medlemmer av sykkelstyret. Jack Lund, Erling og Yngve Stålstrøm.

Da jeg våknet dagen etter, og det første jeg så på rommet var en haleløs halvribbet fugl, forsto jeg at sykkelstyret hadde mistet kontrollen. Påkjeningen ble ikke mindre da jeg sammen med en av ingeniørvennene returnerte til hotellet utpå ettermiddagen. I korridoren utenfor rommet mitt patruljerte en velkledd morsk utseende herremann. Vel inne på rommet banket det på døren og inn steg denne mannen, som presenterte seg som hotellets direktør, med følgende ord: "Es tut mir leid, meine herren" , og pekte på den ille tilredte fuglen på TV-en. Den var regnet som en av hotellets viktigste eiendeler, fikk vi vite, og naturligvis av en verdi i pakt med dette. Hvem skulle betale? Usikkerheten bredte seg i rommet inntil plutselig døren spratt opp og en meget glad og fornøyd svirebror stakk hodet inn. Vårt umiddelbare gledesrop kom i kor: "Da kommt er!"

I forfjamselsen lot han seg overrumple, regningen ble betalt - og den var heller ikke uskyldig.

Ny og gammel årgang (Jøran og Erling)

En rekke minnerike opplevelser utover de refererte hadde også fortjent en plass, men alt har sin begrensning.

Selv om vi i noens øyne kan fremstå som litt ustyrlige, er det i hovedsak uskyldig moro vi har bedrevet.

Hvorfor jeg valgte nefrologi tror jeg gir seg selv.

Miljøet er unikt.

Medlemmene utgjør et mangfold av kunnskap, fantasi, humor og samhold som ingen annen forening kan fremvise.

Jeg har ikke tenkt å gi meg på mange mange år.

Nei det skulle bare mangle, og det løftet tror jeg vi må forene oss allesammen i.

Til Lykke med Jubileet.